अनेकेअनंताःबाहवःउदराणिवक्त्राणिनेत्राणिचयस्मिंस्तदनेकबाहूदरवक्त्रनेत्रं सर्वतश्चतुर्दिक्षुउपर्यधश्चअनंतमपरिच्छिन्नंरूपमस्यतं अनंतत्वमेवाह नांतमिति दीर्घरज्ज्वाइवतवाद्यंतौदैशिकौनस्तइत्यर्थः ॥ १६ ॥ किरीटगदाचक्रधारिणं दीप्तिमत्त्वादेवदुर्निरीक्ष्यंद्रष्टुमशक्यं समंतात्सर्वतोयेदीप्ताअनलाअर्काश्चतद्वत्द्युतिर्यस्यतंसमंताद्दीप्तानलार्कद्युतिमित्येकंपदं अतएवाप्रमेयंद्रष्टुमशक्यपरिच्छेदं ॥ १७ ॥ एवंतवयोगैश्वर्यदर्शनात्त्वामेवमवैमीतिवदन्नप्रमेयत्वमेवविवृणोति त्वमिति परमंअक्षरंअस्थूलादिलक्षणं अक्षरंब्रह्मपरममित्यत्रप्रागुक्तंनिष्कलंब्रह्मतदेवत्वमसि एतेनसगुणरूपस्यनिर्गुणज्ञापकत्वमुक्तं शाखाप्र स्येवचंद्रज्ञापकत्वं अतएववेदितव्यंवेदांतप्रमाणेनज्ञातुंयोग्यंनतूपासनीयं सगुणंब्रह्मापित्वमेवेत्याह त्वमस्येति निधानंलयस्थानं एतेनकारणत्वमुक्तं अव्ययःअमृतःदेवत्वात् शाश्वतस्यवैदिकस्यधर्मस्यगो प्तेत्यनेनकार्यब्रह्मभूतहिरण्यगर्भरूपत्वमुक्तं सनातनश्चिरंतनोनादिपुरुषोजीवात्मासोपित्वमेवमेममतः एवंविश्वरूपदर्शनेजीवब्रह्मणोरैक्यंशाखयाचंद्रइवाधिगम्यतइत्युक्तं ॥ १८ ॥ एतदेवाह अनादीति

अनेकबाहूदरवक्त्रनेत्रंपश्यामित्वांसर्वतोनंतरूपं ॥ नांतंनमध्यंनपुनस्तवादिंपश्यामिविश्वेश्वरविश्वरूपं ॥ १६ ॥ किरीटिनंगदिनंचक्रिणंचतेजोराशिंसर्वतो दीप्तिमंतं ॥ पश्यामित्वांदुर्निरीक्ष्यंसमंताद्दीप्तानलार्कद्युतिमप्रमेयं ॥ १७ ॥ त्वमक्षरंपरमंवेदितव्यंत्वमस्यविश्वस्यपरंनिधानं ॥ त्वमव्ययःशाश्वतधर्मगोप्तास नातनस्त्वंपुरुषोमतोमे ॥ १८ ॥ अनादिमध्यांतमनंतवीर्यमनंतबाहुंशशिसूर्यनेत्रं ॥ पश्यामित्वांदीप्तहुताशवक्त्रंस्वतेजसाविश्वमिदंतपंतं ॥ १९ ॥ द्यावापृथि व्योरिदमंतरंहिव्याप्तंत्वयैकेनदिशश्चसर्वाः ॥ दृष्ट्वाद्भुतंरूपमुग्रंतवेदंलोकत्रयंप्रव्यथितंमहात्मन् ॥ २० ॥ अमीहित्वाऽसुरसंघाविशंतिकेचिद्भीताःप्रांजलयोगृ णंति ॥ स्वस्तीत्युक्त्वामहर्षिसिद्धसंघाःस्तुवंतित्वांस्तुतिभिःपुष्कलाभिः ॥ २१ ॥ रुद्रादित्यावसवोयेचसाध्याविश्वेऽश्विनौमरुतश्चोष्मपाश्च ॥ गंधर्वयक्षासुरसिद्ध संघावीक्षंतेत्वांविस्मिताश्चैवसर्वे ॥ २२ ॥

देशतःकालतश्चादिमध्यांतहीनत्वादनादिमध्यांतं दीप्तोहुताशोवक्त्रेयस्येतिभास्वरदंतत्वंव्यज्यते स्वतेजसाचैतन्यज्योतिषाइदंविश्वंविश्वरूपंतपंतंप्रकाशयंतं अनादित्वादिसर्वविशेषणविशिष्टंविश्वंतपिकर्मीभू तंतापयंतंत्वांपरज्योतीरूपंपश्यामिजानामि चित्रपटस्थानीयंविश्वरूपंसकलकारकात्मकधीवासनोपेतंयेनज्योतिषाप्रकाशतेतदेवत्वमसीतिजानामीतिभावः ॥ १९ ॥ एवंस्वयंकृतविश्वरूपदर्शनेनकृतकृ त्योभूत्वातदुपसंहारमिच्छन्स्तौति द्यावापृथिव्योरिति हेमहात्मन्हिप्रत्यक्षंत्वयाएकेनइदंद्यावापृथिव्योरंतरंमध्यंसर्वाःदिशश्चव्याप्ताः अतस्तवेदंअद्भुतंउग्ररूपंदृष्ट्वालोकत्रयंप्रकर्षेणव्यथितं अतःपरमिदमुपसं हरेत्यभिप्रायः ॥ २० ॥ व्यथामेवाह अमीति हियतःअमीत्वात्वांअसुरसंघाःअसुरांशाःदुर्योधनादयःत्वांपतंगाःपावकमिवअदृष्टप्रेरिताःविशंतिमरणायेत्यर्थः केचिद्भीताःप्रांजलयोबद्धांजलयोगृणंतिस्तुवंति ॥ २१ ॥ किंच येत्वदनुगृहीताःरुद्रादयस्तेपिविस्मिताःसंतःसर्वेत्वांवीक्षंतइत्याह रुद्रादित्याइति साध्याःविश्वेचदेवगणविशेषौरुद्रादित्यवत्ज्ञेयौ उष्मपाःपितरः गंधर्वाणांयक्षाणामसुराणांसिद्धानांजातिभे दानांसंघाःसमूहाः शेषंस्पष्टं ॥ २२ ॥

Digitized by Google